

SM Dno/2008/167

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS
Poliisiosasto

LAUSUNTO

Päivämäärä
20.8.2008

Diaarinumero
LSLH-2008-4908/Ri-2

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto/ Esikunta
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

SISÄASIAINMINISTERIÖ

21.08.2008

INRIKESMINISTERIET

VIITE Lausuntopyyntö 24.6.2008 (SM Dno 2008/167)

ASIA Valtioneuvoston oikeuskanslerin selvitys- ja lausuntopyyntö 10.6.2008 koskien Jaana Pedersenin kantelukirjoitusta oikeuskanslerinvirastoon 3.6.2008

Sisäasiainministeriön poliisiosasto on pyytänyt Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosastoa hankkimaan oikeuskanslerin tarkoittama selvitys Salon kihlakunnan poliisilaitoksen menettelystä liittyen Jaana Pedersenin 3.6.2008 lähetetyssä kantelukirjoituksessa esittämiin väitteisiin ja antamaan oman lausuntonsa kantelukirjoituksen johdosta.

Poliisin lääninjohto on hankkinut asiassa poliisipäällikkö Pekka Ylikipparin selvityksen liitteineen sekä rikoskomisario Pertti Läksyn selvityksen.

Poliisin lääninjohto viittaa hankittuihin selvityksiin asiassa.

Poliisin lääninjohto katsoo, että käytettävissä olevista asiakirjoista ei ole tullut ilmi perustetta, joka olisi tehnyt Salon kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäälliköstä tai poliisimiehistä esteellisiä käsittelemään kyseistä kantelijaa koskevaa asiaa. Yleisluonteiset väitteet samaan sosiaaliseen virkamiesryhmään kuulumisesta tai kaveruudesta eivät riitä osoittamaan esteellisyyttä. Esitutkintaa johtaa tutkinnanjohtaja.

Esitutkintalain 16 §:n 1 momentin 6 kohdan ns. yleislausekkeesta on Klaus Helmisen ym. teoksessa Esitutkinta ja pakkokeinot, 2005, sivulla 108 todettu seuraavaa: "Tällaisen esteellisyyden muodostavan seikan tulee olla yleensä myös ulkopuolisen havaittavissa, ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen on oltava suunnilleen samanasteinen kuin muidenkin esteellisyyssperusteiden."

Mainitun teoksen sivuilla 205-206 on käsitelty tuomarin tekemäksi epäillyn virkarikoksen tutkintajärjestelyjä, mihin liittyen poliisin lääninjohto toteaa, että tutkintailmoituksessa 6690/R/7060/07 olevan merkinnän mukaan tutkintailmoituksesta oli lähetetty tieto oikeuskanslerinvirastolle. Myös kihlakunnansyyttäjä oli siirtokirjeellään 5.12.2007 lähettänyt oikeuskanslerinvirastolle asiakirjoja, joita poliisi oli syyttäjälle asiassa toimittanut. Vastoin kantelussa esitettyjä väitteitä Salon poliisi ei siis ollut pyrkinyt vain omassa piirissään pitämään ja ratkaisemaan tätä tuomarista tehtyä virkarikosasiaa (puolueellisesti suosimalla Salolaista tuomaria).

Rikoskomisario Läksy oli 16.5.2008 päättänyt asian 6690/R/7060/07 toteamuksella, että asian tutkinta lopetetaan, koska asiassa ei ole syytä epäillä rikosta ("Ei rikosta"). Sitä voidaan pohtia, että oliko nyt kuitenkin kyse jutusta, jossa lopullinen harkintavallan käyttö olisikin ollut parempi esitutinnan loppuun suorittamisen jälkeen jättää asianomaiselle syyttäjätaholle tekemättä sanotunsisältöistä (suppeasisältöistä) esitutinnan päätöstä. Joka tapauksessa harkintavaltaa tutkinnanjohtajalle on ratkaisuaan tehdessä kuulunut.

Ns. alueperiaatteen mukaisesti tutkintavastuu on sillä poliisipiirillä, jonka alueella rikos on tapahtunut. Tulkintaa joudutaan käyttämään tämän kriteerin suhteen (vrt. myös laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 4 luku 1-6 §). Käsikirjassa esitutkintapöytäkirjan laadinnasta käsitellään mm. sarjarikoksia ja liitännäisrikoksia. Tarkoituksenmukaisuusharkinnalla on keskeinen sija harkittaessa sitä, missä poliisilaitoksessa erilaisia kytkentöjä sisältävä juttu lopulta tutkitaan.

Edellä mainitun teoksen sivulla 110 on käsitelty ns. ekskusaatio- eli väistymisoikeutta. Vaikka esteellisyyttä ei olisikaan, tulisi tarvittaessa antaa vapautus sellaisista tutkinnoista, jotka olisivat kyseiselle henkilölle tai taholle kiusallisia. Siitä, että toisesta poliisilaitoksesta on siirretty tutkinta toiseen, ei suoraan voida päätellä, että samassa asiakokonaisuudessa myös kolmannen poliisilaitoksen tulisi suorittaa siirto muuhun poliisilaitokseen.

Lääninpoliisiylitarkastaja

Ylitarkastaja

Janne Paavola

Leena Juutilainen

LIITE Asiakirjat